

การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทจันทบุรี
กรณีศึกษานักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านทุ่งบอน
และโรงเรียนวัดทองทั่ว จังหวัดจันทบุรี

DEVELOPMENT OF ENGLISH INSTRUCTIONAL MEDIA FOR CHANTHABURI-BASED
CONTEXT MATERIALS: A CASE STUDY WITH PRIMARY 5 AND 6 STUDENTS
AT BAN THUNG BON SCHOOL AND WAT THONG THUA SCHOOL

กนกวรรณ อยู่ไสว¹ วกุล จุลจาจันทร์² ระวิสุดา บุญครอง³ นภา จันทร์ตรี⁴ และ พิสุทธิ การบุญ⁵

Kanokwan Yusawai, Wakun Junjajan, Rawisuda Bunkrong, Napha Chantre and Phisut Kanboon

Article History

Received: 13-01-2025; Revised: 06-03-2025; Accepted: 23-03-2025

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2025.1>

บทคัดย่อ

บทนำ: การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่เนื่องจากสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีบริบทท้องถิ่นจันทบุรียังมีจำกัด การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์การศึกษา: เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่5และ6โรงเรียนบ้านทุ่งบอนและโรงเรียนวัดทองทั่ว จังหวัดจันทบุรี ออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับชั้นประถมศึกษาปีที่5และ6ที่บูรณาการบริบทท้องถิ่นจันทบุรี และศึกษาความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อสื่อการเรียนการสอนในบริบทท้องถิ่นจันทบุรี **วิธีการศึกษา:** ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน โดยการวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการสัมภาษณ์ครูชั้นประถมศึกษาปีที่5และ6 โรงเรียนละ 2 คน ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง และใช้แบบสอบถามกึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอน ออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จากนั้นใช้การวิจัยเชิงปริมาณศึกษาความพึงพอใจของครูและนักเรียน โดยเก็บข้อมูลจากครูชั้นประถมศึกษาปีที่5และ6 จำนวน 2 คน และนักเรียน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Asst. Prof., Faculty of Humanities and Social Sciences, Rambhai Barni Rajabhat University

E-mail: kanokwan.y@rbru.ac.th *Corresponding Author

²⁻³อาจารย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Rambhai Barni Rajabhat University

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Asst. Prof., Faculty of Humanities and Social Sciences, Rambhai Barni Rajabhat University

⁵ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Asst. Prof., Ph.D., Faculty of Humanities and Social Sciences, Rambhai Barni Rajabhat University

2 | วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

ผลการวิจัยพบว่า: ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่5และ6 เกิดจากกระแส Soft Power รักษ์ท้องถิ่น แต่มีสื่อการเรียนที่บูรณาการบริบทท้องถิ่น เช่น สถานที่ท่องเที่ยว อาหาร ผลิตภัณฑ์ชื่อดัง และชีวิตชาวสวนผลไม้ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงคะแนนการเรียนเมื่อใช้สื่อการเรียนการสอนที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาคือบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรี ดังนี้ คะแนนก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 76.43 และคะแนนหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 77.43 ดังนั้นบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรีมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.43/77.43 และครูมีความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในหัวข้อเนื้อหาบริบทจันทบุรีอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย 4.63 ด้านนักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในหัวข้อเนื้อหาเข้าใจง่ายไม่ยากจนเกินไปอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย 4.90 **สรุป:** ดังนั้นการมีสื่อการเรียนการสอนบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีเนื้อหาท้องถิ่นจันทบุรีซึ่งได้รับการออกแบบและพัฒนาจากความต้องการของครูผู้สอนโดยตรง ส่งผลให้ครูและนักเรียนพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

คำสำคัญ: สื่อการเรียนการสอน; ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร; บริบทท้องถิ่นจันทบุรี

ABSTRACT

Introduction: English language instruction has a significant impact on students' learning outcomes. However, locally contextualized English teaching materials in Chanthaburi remain limited. **Objectives:** This study aims to investigate the problems of English language instruction in Primary 5 and 6 at Ban Thung Bon School and Wat Thong Thua School in Chanthaburi Province, design and develop English instructional materials for communication that integrate the local context of Chanthaburi for primary school students, and examine teachers' and students' satisfaction with the developed materials. **Methods:** A mixed-methods approach was employed, combining qualitative and quantitative research. The qualitative phase involved interviews with two primary 5 and 6 teachers, using purposive sampling and semi-structured questionnaires to identify teaching problems and design and develop the English instructional media for Chanthaburi-based context materials. The quantitative phase used questionnaires to evaluate the satisfaction of two teachers and 30 students. Data were analyzed through mean scores, standard deviations, and t-tests. **Results:** English teaching problems were linked to a focus on preserving local culture and the influence of Soft Power, resulting in insufficient materials addressing local tourist attractions, food, products, and orchard lifestyles across all four language skills. The study further demonstrated that the English communicative lessons developed for the local context of Chanthaburi improved students' learning outcomes. The pre-test mean score was 76.43%, while the post-test mean score was 77.43%, indicating the effectiveness of the materials with an efficiency ratio of 76.43/77.43. Teachers were most satisfied with the developed instructional materials in Chanthaburi contexts, with an average rating of 4.63. Meanwhile, students were most satisfied with the developed instructional materials on "Easily Understandable Content," which was not overly complicated, with an average rating of 4.90. **Conclusion:** The development of English instructional materials incorporating the local

context of Chanthaburi, based directly on teachers' needs, enhances both teacher and student satisfaction with English language instruction.

Keywords: Instructional Media; English for Communication; Chanthaburi-based context

1. บทนำ

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในประเทศไทยยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีบทบาทสำคัญในด้านการศึกษา การทำงาน และการสร้างความสัมพันธ์ในระดับนานาชาติ อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลายโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ชนบทมักประสบปัญหาหลายด้าน เช่น ขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญ การเน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์มากกว่าการสื่อสารและการขาดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้นักเรียนมีความมั่นใจต่ำในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริง อย่างไรก็ตามถึงแม้ในระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยจะปฏิรูปโครงสร้างหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จากผลการสำรวจทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ (EF Thailand, 2019) จาก 100 ประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ประจำปี พ.ศ. 2562 พบว่า ระดับภาษาอังกฤษของคนไทยจัดอยู่ในอันดับที่ 74 หากเทียบกับกลุ่มประเทศอาเซียนประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับ 6 รองลงมาจากประเทศสิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซีย ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสถาบันบริติชเคาน์ซิลแห่งประเทศไทย (British Council, 2023) ที่นำเสนอในที่ประชุมครูผู้สอนภาษาอังกฤษชาวไทยครั้งที่ 42 เกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษของคนไทยที่มักจะปรากฏในผลการศึกษาของงานวิจัยต่าง ๆ ว่าคนไทยส่วนใหญ่ยังขาดทักษะภาษาอังกฤษ และกลไกการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทย พบว่าทักษะด้านภาษาอังกฤษของคนไทยมีอุปสรรคหลักอยู่ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ครูภาษาอังกฤษระดับประถมและมัธยมศึกษามากกว่าร้อยละ 75 มีค่าเฉลี่ยทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ A2 หรือต่ำกว่า 2) ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันในด้านโอกาสทางการศึกษาในประเทศไทย 3) การเรียนการสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ยึดหลักไวยากรณ์ การแปลและท่องจำ 4) เน้นวัดผลทักษะภาษาอังกฤษตามหลักไวยากรณ์ซึ่งไม่ได้ส่งเสริมให้เรียนรู้เพื่อการสื่อสาร และ 5) สื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทของการสื่อสาร สังคม และวัฒนธรรมทั้งของไทยและประเทศเจ้าของภาษาอังกฤษยังไม่เพียงพอในโรงเรียนตามภูมิภาคต่างๆ

ขณะเดียวกันกระแสรักความเป็นไทยหรือ Soft Power ได้รับความสนใจและมีบทบาทในการสร้างความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของคนไทย กระทรวงศึกษาธิการและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการผสมผสานวัฒนธรรมไทยเข้ากับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นไทย เช่น สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ผ่านการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพื่อสร้างความเข้าใจและเชื่อมโยงกับชุมชนโลก

อย่างไรก็ตามปัญหาที่โรงเรียนขนาดเล็กต้องเผชิญ คือการขาดแคลนบทเรียนภาษาอังกฤษที่มีบริบทท้องถิ่น สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่มักขาดความเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียนในแต่ละพื้นที่ ส่งผลให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ประเด็นในเรื่องสื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทของการสื่อสาร สังคม และวัฒนธรรมทั้งของไทยและประเทศเจ้าของภาษาอังกฤษยังไม่เพียงพอในโรงเรียนตามภูมิภาคต่าง ๆ นั้นส่งผลให้มีผู้สอนสนใจออกแบบบทเรียนท้องถิ่นภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา และสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้ดีในบริบทท้องถิ่น หรือบริบทแบบไทยๆ ที่ผู้เรียนคุ้นเคย และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากเรื่องที่ใกล้ตัวและสามารถฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง (Kirin, 2019) อีกทั้งตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดให้มีการกระจายอำนาจมอบให้องค์กรท้องถิ่น

4 | วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

ถิ่นเป็นผู้จัดการศึกษาโดยมีโจทย์ในการจัดการศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนในทุกวิชาให้สะท้อนกับสภาพปัญหาจริงของชุมชน และความต้องการของท้องถิ่นให้มากที่สุด (Ministry of Education, 2008)

จากเหตุผลดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงมีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการบริบทท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรีโดยมีครูผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหาความต้องการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในการออกแบบและจัดทำสื่อและสร้างสรรค์กิจกรรม อีกทั้งนำสื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาแล้วไปทดลองใช้ในการเรียนการสอนจริงทั้งในและนอกห้องเรียนด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรีที่มีใจรักในอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดจันทบุรีให้สามารถออกแบบจัดทำสื่อและเรียนรู้แนวทางการประยุกต์ใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษและบูรณาการให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ รวมทั้งเพื่อยกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ และส่งเสริมความเป็น “คนจันท” ที่มีความภาคภูมิใจในจังหวัดของตนเองให้มีในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนขนาดเล็ก ความต้องการและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบและเนื้อหาของบริบทท้องถิ่นในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการบริบทท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ที่บูรณาการบริบทท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนภาษาอังกฤษและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ต่อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการบริบทท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี

3. การทบทวนวรรณกรรม

1. สื่อการเรียนการสอน (Instructional Media)

สื่อการเรียนการสอน (Instructional Media) ตามคำจำกัดความของ (Scott Thornbury, 2017) นักวิชาการที่มีชื่อเสียงในด้านทฤษฎีและการออกแบบการสอน (Instructional Design) และเทคโนโลยีการศึกษาที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทฤษฎีและแนวทางการใช้สื่อการเรียนการสอนกล่าวว่าสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่ช่วยเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และยังเกี่ยวข้องกับการออกแบบการสอนโดยเฉพาะในการเลือกใช้และประยุกต์ใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อเสริมประสิทธิภาพในการสอนไม่ใช่แค่การส่งมอบเนื้อหาแต่ยังมีผลต่อกระบวนการเรียนรู้โดยตรงโดยการกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและใช้สื่อในลักษณะที่มีการปฏิสัมพันธ์และควรเลือกใช้สื่อตามลักษณะของเนื้อหาที่จะสอน วัตถุประสงค์การเรียนรู้ และลักษณะของผู้เรียน โดยเน้นว่าการใช้สื่อการเรียนการสอนไม่ควรเป็นแค่ส่วนเสริมของการเรียนการสอน แต่ควรเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้สื่อการเรียนการสอนควรผสมผสานเข้ากับทฤษฎีการเรียนรู้ มุ่งเน้นที่การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียนรู้ความรู้ การพัฒนาทักษะ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แนวคิดของ “การเรียนรู้แบบมัลติมีเดีย” ที่เน้นการใช้สื่อหลายรูปแบบรวมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอนที่กล่าวมาข้างต้นได้วางรากฐานในการใช้งานสื่อการเรียนการสอนในบริบททางการศึกษาโดยเน้นการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและการออกแบบการเรียนการสอนที่มีพื้นฐานทฤษฎีที่แข็งแกร่งเพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุดการวิจัยของนักวิชาการท่านนี้จึงมีอิทธิพลต่อการพัฒนาแนวทางการออกแบบสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีการศึกษาในปัจจุบัน

สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามความหมายของ (Carol Tomlinson, 2021) หมายถึงหลักการออกแบบสื่อการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการดึงดูดความสนใจของผู้เรียนผ่านสื่อที่มีความแปลกใหม่และหลากหลายพร้อมการนำเสนอที่น่าประทับใจและเนื้อหาที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนควรช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย เนื่องจากจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษา สื่อควรกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนรู้และทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหาที่จะเรียน สื่อการเรียนการสอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถเลือกใช้ภาษาตามที่ต้องการ สื่อการเรียนการสอนควรคำนึงถึงความแตกต่างด้านการเรียนรู้และความชอบที่หลากหลายของผู้เรียน ควรเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพทางสมอง ทั้งฝั่งซ้ายและขวาเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอย่างอิสระมากกว่าการฝึกแบบควบคุมเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Sutawong (2019) ได้ให้ความหมายของ “สื่อการเรียนสอน” ว่าเป็นสิ่งต่างๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนใช้งานในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยสื่อการสอนอาจมีหลายรูปแบบที่แตกต่างกันเช่น วัสดุ อุปกรณ์ และกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านการสัมผัสด้วยประสาททั้งหก การศึกษาความหมายของสื่อการสอนทำให้เราสามารถกล่าวได้ว่า สื่อการเรียนการสอนคือ ตัวกลางที่ผู้สอนนำมาใช้ในการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้นโดยมีรูปแบบที่หลากหลายสามารถนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนได้

2. ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication)

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication) จากแนวคิดของนักวิชาการ (David Nunan, 2016) คือ การใช้ภาษาอังกฤษในบริบทของการสื่อสารที่มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันโดยการสื่อสารนั้นไม่จำกัดเฉพาะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการใช้ทักษะภาษาในเชิงปฏิบัติที่สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์และบริบทต่าง ๆ เช่น การพูดคุยในที่ทำงาน การติดต่อสื่อสารกับลูกค้า หรือการเข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งตรงกับแนวคิดของนักวิชาการด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสมัยใหม่ (Richards & Schmidt, 2014) ที่กล่าวถึงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารว่าผู้เรียนจะต้องพัฒนาทักษะการสื่อสารที่ไม่เพียงแต่ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง แต่ยังต้องสามารถปรับใช้ภาษาในสถานการณ์ที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสมโดยเน้นการเข้าใจและใช้ภาษาในแง่ต่าง ๆ เช่น การใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมในการเจรจาหรือการนำเสนอข้อมูล การฟังและตอบคำถามจากคู่สนทนา รวมถึงการอ่านและเขียนเพื่อถ่ายทอดข้อมูลที่มีความหมายในบริบทต่าง ๆ ทั้งในแง่ของวัฒนธรรมอีกด้วย

โดยสรุปแล้วการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความชอบของผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากที่สุด และทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่สอดคล้องกับบริบทต่างๆ ในชีวิตประจำวันนั้นล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในการทำงานหรือการศึกษาเพราะเป็นเครื่องมือที่สามารถเชื่อมโยงบุคคลจากหลากหลายภูมิภาคและวัฒนธรรมที่ต่างกันได้นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังเป็นเครื่องมือหลักในการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ในยุคดิจิทัลที่มีความเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูล

3. บริบทท้องถิ่นจันทบุรี

บริบทท้องถิ่นจันทบุรีในงานวิจัยนี้หมายถึงลักษณะหรือสิ่งที่บ่งบอก หรือลักษณะเด่นเป็นเอกลักษณ์ความเป็นจังหวัดจันทบุรี คนส่วนใหญ่เมื่อกล่าวถึงจังหวัดจันทบุรีจะนึกถึงภาพจังหวัดจันทบุรีว่าเป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคตะวันออกของประเทศไทย ที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ เป็นเมืองแห่งผลไม้ มีระบบนิเวศที่หลากหลาย ทั้งป่าชายเลน ชายฝั่งทะเล รวมถึงภูเขา ซึ่งระบบนิเวศที่หลากหลายนี้ทำให้จังหวัดจันทบุรีมีความเหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อีกแหล่งหนึ่งของประเทศไทย จังหวัดจันทบุรีมีทรัพยากรท้องถิ่นทั้งพืชและสัตว์ อาหารท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นที่สร้างสรรค์โดย

6 | วารสารนวัตกรรมการสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

ชาวบ้านในชุมชนจนเกิดเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียง หรือแม้แต่กระทั่งสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งหมดนี้กลายเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด เช่น ทุเรียน มังคุด เงาะ กระวาน เร่ว ใบชะมวง สละ ปูแป้น ปูนม หอยนางรม กุ้งแห้ง แกงหมูชะมวง ก๋วยเตี๋ยวหมูเสียง ก๋วยเตี๋ยวผัดปู เสื่อกก น้ำตกพลิว เนินนางพญา เขาพระบาทพลวงบนยอดเขาคิซมัญญ เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่เกิดจากชุมชนในท้องถิ่นจนกลายเป็นแหล่งสร้างรายได้เป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือแม้แต่ภาษาไทยสำเนียงจันทน์ก็นับว่าเป็นภาษาถิ่นไทยที่มีสำเนียงแตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ ความหลากหลาย และความแตกต่างนี้ทำให้เกิดเอกลักษณ์กลายเป็นบริบทท้องถิ่นจันทบุรีจนกระทั่งทำให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ยกระดับจังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดต้นแบบนาร่องเมืองรองทางการท่องเที่ยว (Rajawadee, 2021)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. Rotchu (2020) ทำการวิจัยพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อเข้าใจโดยใช้สื่อวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนแบบเสริมต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาปริญญาตรี ผู้วิจัยเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน และศึกษาระดับแรงจูงใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยสื่อวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนแบบเสริมต่อการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ 30 คนซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือวิจัยคือแบบทดสอบและแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ผลวิจัยพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีแรงจูงใจในการเรียนในระดับมากทั้งรายด้านและภาพรวม ได้แก่ ด้านประโยชน์ ความสนใจ ความตั้งใจ และความมุ่งมั่นในความสำเร็จ เนื้อหาที่ใช้ประกอบด้วยสื่อวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น อาหาร ภูมิปัญญา สถานที่ วิถีชีวิต บุคคลสำคัญ เทศกาล การแต่งกาย และศิลปะการแสดง

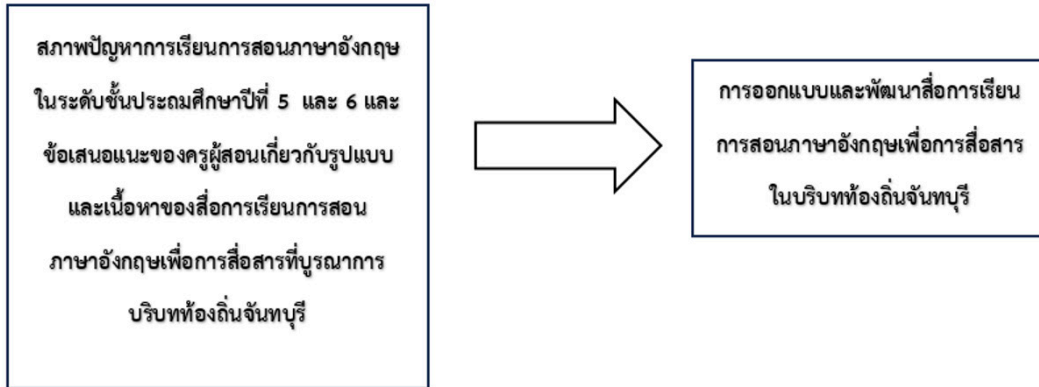
2. Wongpinit, Moonchaisook, Pochanakeaw, & Sawan (2016) พัฒนาสื่อเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานพื้นบ้านกลุ่มชาติพันธุ์เขมรในเขตอีสานใต้เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสื่อที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผลการวิจัยสรุปได้ว่าสื่อเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานพื้นบ้านกลุ่มชาติพันธุ์เขมรในเขตอีสานใต้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.06/82.20 เป็นไปตามเกณฑ์80/80 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักศึกษามีความพึงพอใจระดับมากต่อสื่อเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานพื้นบ้านกลุ่มชาติพันธุ์เขมรในเขตอีสานใต้มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ระดับความพึงพอใจสูงสุดคือด้านการส่งเสริมการเรียนรู้และเจตคติเทียบเท่าระดับคะแนนเฉลี่ย 4.35

3. Kottong (2016) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเป่าจังหวัดชัยภูมิเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรม Storyline เปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน และศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storylineมีค่าเท่ากับ 76.08/80.41 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ และนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนในระดับดี

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

5. ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงประกอบด้วย 2 กลุ่มตัวอย่างคือ

- ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษจำนวน 2 คน จากโรงเรียนบ้านทุ่งบอน หมู่ที่ 1 ตำบลปัลลิว อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี และโรงเรียนวัดทองทั่ว หมู่ที่ 4 ตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

- นักเรียนระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จากโรงเรียนบ้านทุ่งบอน จำนวน 8 คน และนักเรียนระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จากโรงเรียนวัดทองทั่ว จำนวน 22 คน รวม 30 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ สถานะของผู้ตอบแบบสอบถามในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจันทบุรี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรี

3. ขอบเขตการวิจัย

- ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจันทบุรีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ที่ได้มาจากการรวบรวม สรุป และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบบันทึกการสัมภาษณ์ สนทนากลุ่มของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูล 2 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านสภาพปัญหาและอุปสรรคการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน 2) แนวทางการพัฒนาสื่อการเรียน

8 | วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ประเภทของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และลักษณะของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

- สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจันทบุรีสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 3 สื่อ ได้แก่ 1) สื่อการเรียนการสอนบทเรียนทักษะการพูดและฟัง หัวข้อ Places in Chanthaburi 2) สื่อการเรียนการสอนบทเรียนทักษะการอ่าน หัวข้อ Chanthaburi Food and Fruit 3) สื่อการเรียนการสอนบทเรียนทักษะการเขียน หัวข้อ Postcards from Chanthaburi

- แบบประเมินความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจันทบุรี เป็นการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่เข้าร่วมงานวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของครู และนักเรียนที่มีต่อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจันทบุรี ประกอบไปด้วยการให้ระดับคะแนน 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 5 หมายถึง พอใจมากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง พอใจมาก ระดับ 3 หมายถึง พอใจปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง พอใจน้อย ระดับ 1 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่ม สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 2 คน ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพปัญหาและอุปสรรคการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน และด้านแนวทางการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ประเภทของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และลักษณะของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยรวบรวม สรุป และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สนทนากลุ่มเพื่อนำไปพัฒนาออกแบบจัดทำสื่อการเรียนการสอน โดยก่อนเก็บข้อมูลผู้วิจัยทำการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูล ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษฟังจนเข้าใจ และสมัครใจในการให้ข้อมูลในงานวิจัย

2) ผู้วิจัยสร้างสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจันทบุรี ตรวจสอบคุณภาพของสื่อทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผู้วิจัยปรับปรุงสื่อหลังการตรวจของผู้เชี่ยวชาญ ครูผู้สอนนำสื่อไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อ ผู้วิจัยได้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจันทบุรีที่พัฒนาจากความต้องการและข้อเสนอแนะจากครู การสังเคราะห์และการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญรวมทั้งจากการนำสื่อไปทดลองใช้

3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมความพึงพอใจของครูและนักเรียนหลังการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยให้ครูประเมินความพึงพอใจของตน และนำแบบประเมินความพึงพอใจไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที (T-Test)

6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ 1 จากแบบบันทึกการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ด้านสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน

ผลการวิจัยพบว่ามี 3 ปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ดังนี้ ปัจจัยด้านโครงสร้างทางภาษาที่แตกต่างกันของภาษาแม่คือภาษาไทยที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน และภาษาเป้าหมายคือ ภาษาอังกฤษ เป็นปัญหาและ

อุปสรรคสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนบ้านทุ่งบอนและโรงเรียนวัดทองทั่ว จังหวัดจันทบุรี นอกจากนี้ยังมีปัจจัยจากครูผู้สอนที่มีเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่จะสามารถจูงใจให้ผู้เรียนสนใจและสนุกกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ และการประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษด้วยการสอบตามข้อกำหนดในหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนที่เป็นการประเมินความรู้ด้านไวยากรณ์เนื่องจากในสถานการณ์การเรียนการสอนการประเมินผลจริงๆในโรงเรียนคือครูต้องสอนนักเรียนเพื่อการสอบสำคัญต่างๆ เช่น การสอบ O-NET และปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอน ที่ทางโรงเรียนขาดสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถสื่อสารบอกเล่าเรื่องราวรอบตัวในวิถีชีวิตเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

นอกจากนี้ครูผู้สอนได้เสนอความคิดเห็นการพัฒนาและออกแบบสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามความต้องการ ด้านประเภทของสื่อ และลักษณะของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า ประเภทของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ครูต้องการ คือ บทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารครบทั้ง 4 ทักษะภาษา และสื่อเสริมทักษะภาษาอังกฤษเช่นอุปกรณ์เกมที่ทำงานง่ายและประหยัด ใบงานกระดานที่สะดวกพกพาไม่จำเป็นต้องพึ่งพาไฟฟ้าหรือคอมพิวเตอร์ ถึงแม้เกิดเหตุการณ์ไฟดับหรือไฟตกการสอนก็ยังดำเนินต่อไปได้ สื่อที่มีความคงทน เช่นโปสเตอร์ไว้นก้นน้ำที่สามารถนำไปติดที่กำแพงห้องเรียนหรือนำไปใช้กับกิจกรรมการเรียนนอกห้องเรียนได้ สามารถจับต้องได้และดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และครูยังมีความต้องการบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับอาหารท้องถิ่นจันทบุรี ผลไม้ที่มีชื่อเสียง สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จัก เป็นเนื้อหาที่ครูต้องการให้มีในสื่อการเรียนการสอน

ผลการวิจัยที่ 2 จากแบบประเมินความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจันทบุรี เป็นการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่เข้าร่วมงานวิจัย

ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=4.45) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าหัวข้อสื่อการสอนที่มีเนื้อหาบริบทท้องถิ่นจันทบุรีมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.63) รองลงมาคือหัวข้อสื่อการสอนมีเนื้อหาเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.56) และหัวข้อสื่อการสอนสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.55)

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.74) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าหัวข้อสื่อการเรียนมีเนื้อหาเข้าใจง่ายไม่ยากจนเกินไป มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.90) รองลงมาคือหัวข้อสื่อการเรียนมีเนื้อหาที่ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หัวข้อสื่อการเรียนมีภาพประกอบเกี่ยวกับจันทบุรีที่สวยงามน่าสนใจ และหัวข้อสื่อการเรียนใช้งานง่ายและสะดวก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับรองลงมา (ค่าเฉลี่ย=4.80)

7. อภิปรายผล

1. จากการสัมภาษณ์ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านทุ่งบอนและโรงเรียนวัดทองทั่ว จังหวัดจันทบุรี ได้กล่าวถึงปัญหาด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน ค้นพบปัญหาหลักมาจาก 3 ปัจจัยคือ ปัจจัยความแตกต่างของโครงสร้างภาษาไทยและภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศไม่ได้มีโอกาสมากนักที่จะใช้ภาษาอังกฤษในการฟัง พูด อ่าน และเขียนตลอดเวลา ทำให้เมื่อต้องทำกิจกรรมทางภาษาหรือพบปะชาวต่างชาติมักเกิดอุปสรรค เกิดข้อผิดพลาด ขาดความมั่นใจในการใช้ภาษา อีกทั้งสภาพแวดล้อมจริงที่ผู้เรียนใช้ภาษาไทยตลอดเวลาไม่กระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Bunjantr, 2018) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางภาษาในประโยคภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการแทรกแซงของภาษาแม่ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลคำต่อคำ การนำโครงสร้างภาษาไทยมาใช้เมื่อสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษไม่

ว่าจะเป็นในการฝึกกิจกรรมการสื่อสารในห้องเรียน หรือเมื่อต้องคุยกับนักท่องเที่ยวต่างชาติในชีวิตจริง นอกจากนี้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ครูผู้สอนค้นพบว่า ขาดทักษะ เทคนิค และวิธีการการสอนภาษาอังกฤษให้สนุก และหลักสูตรการเรียนการสอนเน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์มากเกินไป เนื่องจากในทุกภาคการเรียนผู้เรียนต้องได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยข้อสอบซึ่งเน้นทดสอบด้านโครงสร้างทางภาษา ครูผู้สอนจึงได้นำเสนอรูปแบบ ลักษณะ และประเภทของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ครูต้องการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่ครูมีเป้าหมายให้นักเรียนสามารถสื่อสาร บรรยายเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นจังหวัดบ้านเกิดของตนเอง ชุมชนของนักเรียนซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวผู้เรียน มีประสบการณ์จริงในทุกวัน ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอาหาร ผลไม้ สถานที่ท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ต่างๆที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดที่ประกอบเป็นเนื้อหาในบทเรียน และกิจกรรมทางภาษาว่าควรเป็นสื่อที่ทำงานง่าย ประหยัด สื่อที่ไม่จำเป็นต้องเปิดคอมพิวเตอร์ สามารถนำไปสอนและเรียนได้ทุกที่โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องอุปกรณ์ สื่อต้องคงทน จับต้องได้ และดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (Sabatin, 2017) ที่สนับสนุนว่าสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรมีความคิดสร้างสรรค์ หลากหลาย นำเสนอเนื้อหาที่ตรงกับบริบทของผู้เรียน เนื่องจากการที่ผู้เรียนได้เห็นเนื้อหาที่ตรงกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตรอบตัวของตนปรากฏอยู่ในสื่อการเรียนนั้นสามารถทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของบทเรียนและกิจกรรมส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ เรียนรู้ง่าย จดจำได้ดีซึ่งตรงกับแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม (Active Engage Student) โดยนักการศึกษา (Valentina Morgana, 2023) ได้กล่าวไว้ว่าความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมที่คุ้นเคยของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคย เนื่องจากไม่ใช่ภาษาหลักแต่ผู้เรียนจะรู้สึกมั่นใจ ปลอดภัย และมีส่วนร่วมเมื่อได้เรียนรู้เนื้อหาและทำกิจกรรม ที่มีข้อมูลที่ตนเองคุ้นเคยเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังตรงกับแนวคิดที่ระบุในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 (Ministry of Education, 2008) ได้ให้แนวการจัดการเรียนการสอนกับครูผู้สอนว่า การเรียนรู้ที่ดีควรเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวไปยังสิ่งไกลตัวซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง เข้าใจชีวิต และที่สำคัญที่สุดเกิดทัศนคติที่ดีต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมรอบตัว การเรียนและทำกิจกรรมจากหัวข้อที่คุ้นเคยจะทำให้สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ ประโยคภาษาต่างประเทศที่ไม่เคยเรียนได้ง่ายขึ้น ในขณะที่เดียวกันนักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ฟังและพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่จำเป็นต้องรู้จักความหมายของคำศัพท์ทั้งหมด

2. สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรีที่พัฒนาขึ้นใช้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เมื่อได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและครูผู้สอนนำไปทดลองใช้ และนำมาปรับปรุงอีกครั้งตามข้อเสนอแนะและการนำไปใช้จริง ซึ่งเนื้อหา รูปแบบ และลักษณะของสื่อการเรียนการสอนนี้เกิดจากความต้องการของครูผู้สอนเนื่องจากครูเป็นผู้กำหนดหัวข้อไวยากรณ์สำหรับผู้เรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 อีกทั้งบริบทของท้องถิ่นในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารชุดนี้ได้มาจากการสัมภาษณ์ สทนากลุ่ม สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้อภิปราย สรุปรว คัดเลือก เพื่อออกแบบสร้างสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บูรณาการกับบริบทท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรีจำนวน 3 ชุด ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ (McGrath, 2018) ที่ได้กล่าวไว้ในหนังสือ Teaching Materials and the Roles of EFL/ ESL Teachers Practice and Theory ว่าแนวทางการออกแบบสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ได้แก่กับผู้เรียน คือสื่อการสอนที่ผู้สอนออกแบบ กำหนดเนื้อเรื่อง คัดสรรเนื้อหาด้วยตัวครูเอง จะเป็นสื่อที่ตอบสนองความต้องการ ความเชี่ยวชาญ ความสนใจ ตรงกับความสามารถและระดับภาษาที่แตกต่างกันของครูและนักเรียน เนื่องจากผู้สอนสามารถออกแบบ แสดงความคิดเห็น คัดสรรเนื้อหา และหัวข้อในบทเรียนที่ตนเองใช้สอนได้จริง แต่อย่างไรก็ตามเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรีนี้ยังคงยึดหลักการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ)หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการคัดเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรอีกด้วย

3. เมื่อครูนำสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรีไปใช้พบว่าคะแนนระหว่างเรียนจากการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาคือบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรี มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 76.43 และคะแนนหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 77.43 ดังนั้นบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรีมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.43/77.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. ครูผู้สอน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมากตามลำดับเนื่องจากปัจจัย ดังต่อไปนี้

4.1 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรี ประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นเรื่องอาหาร และผลไม้ท้องถิ่น สถานที่ในจังหวัดที่นักเรียนรู้จัก ผลผลิตท้องถิ่นที่นักเรียนมีประสบการณ์พบเจอหรือใช้ ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคย กระตือรือร้น เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ จากความสนใจ ส่งผลให้เกิดความเข้าใจในบทเรียนและทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Thongprasit, 2017) ซึ่งได้ศึกษาและพัฒนาบทเรียนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เนื้อหาบริบทท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาออกแบบสื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต้องอิงวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนในจังหวัดระนอง ยะลา และปัตตานี เป็นสิ่งที่น่าตื่นตาตื่นใจสำหรับผู้เรียน และท้าทายสำหรับครูผู้สอน เพราะรูปแบบ ประเภท ลักษณะ และเนื้อหาในสื่อการเรียนสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ เสริมความมั่นใจ พร้อมสำหรับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับที่มากที่สุด

4.2 สื่อการเรียนการสอนมีภาพประกอบเกี่ยวกับจันทบุรีที่สวยงาม น่าสนใจ มีรูปแบบ ขนาด สี สัน ตัวอักษร ที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ง่ายสะดวก สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ (Carol Griffiths, 2024) หลักการพัฒนาสร้างสรรค์ และออกแบบ สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า สื่อควรมีสีสัน มีรูปภาพประกอบเนื้อหาเพื่อเสริมความเข้าใจของผู้เรียน

8. องค์ความรู้ที่ได้รับ

สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรีสำหรับครูและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ประกอบด้วยบทเรียน 3 บท ได้แก่ 1) บทเรียนทักษะการพูดและฟัง หัวข้อ Places in Chanthaburi 2) บทเรียนทักษะการอ่าน หัวข้อ Chanthaburi Food and Fruit 3) บทเรียนทักษะการเขียน หัวข้อ Postcards from Chanthaburi ซึ่งสอดคล้องตรงกับความต้องการของครูผู้สอน ทั้งทางด้านเนื้อหาบริบทท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ด้านอาหารท้องถิ่นจันทบุรี ผลไม้ท้องถิ่น สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ ส่งผลให้ครูผู้สอน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนบ้านทุ่งบอน และโรงเรียนวัดทองทั่ว จังหวัดจันทบุรี มีความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนที่มีสภาพปัญหาลักษณะเดียวกันสามารถนำสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรีนี้ไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน

2. ครูผู้สอน ผู้จัดโครงการอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ภาษาอังกฤษในชุมชน หรือผู้จัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์นอกชั้นเรียนสามารถนำสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทท้องถิ่นจันทบุรีไปประยุกต์ใช้ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนา สร้างสรรค์ ออกแบบในหัวข้อนิทานพื้นบ้านภาษาอังกฤษในภาคตะวันออก หรือในจังหวัดจันทบุรี เพื่อเน้นพัฒนาทักษะการอ่าน และเป็นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทักษะการอ่านที่สามารถแฝงคติสอนใจ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเยาวชนได้
2. ควรมีการพัฒนาชุดข้อสอบวัดความรู้คำศัพท์ ประโยค ไวยากรณ์ ประกอบบทเรียนหรือสื่อที่สร้างสรรค์ด้วย เพื่อจะได้ครบองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องมีการวัดและการประเมินผลการเรียนที่มีมาตรฐาน และวัดระดับความสามารถภาษาอังกฤษที่ได้ใช้สื่อการเรียนนี้

REFERENCE

- Kottong, K. (2016). The Development of English Reading Exercises based on Asian folktales through the Storyline Method for Prathomsuksa Six Students of Banpao (Samranchaiwittaya) School, Chaiyaphumi Province. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities Social Sciences and Arts)*, 8(2), 2255-2270. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/45674/37788>
- Ministry of Education. (2008). *Indicators and Core Learning Materials for Mathematics Learning Materials Group (Issue Revised 2017) according to the Core Curriculum of Basic Education, 2008*. Agricultural Cooperative Assembly Printing House of Thailand Limited.
- Wongpinit, J., Moonchaisook, V., Pochanakeaw, T., & Sawan, N. (2016). *Development of a Supplementary Reading Material by Using Folktales of Khmer Ethnic Groups in Southern Essan: Final research report*. Office of the National Science, Research and Innovation Policy Council. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:58183.
- Rajawadee, N. (2021, April 24). *Summer Trip to Chanthaburi: Hunting for Chan Gems and Chatting with Gem Traders of the East*. <https://readthecloud.co/chan-gems-journey>.
- Bunjantr, T. (2018). An Analysis of Syntactic Errors in English Writing. *Journal of Graduate Studies in Northern Rajabhat Universities*, 8(15), 1-16. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JGNRU/article/view/100553/130901>.
- Kirin, W. (2019). English Local Lessons Development Integrated into Teaching Methodology and Research Courses of English Major Students. *Journal of Humanities Naresuan University*, 15(1), 13-26. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhnu/article/view/169107/121678>
- Rotchu, P. (2020). The Development of English Reading Comprehension Ability Based on Local Context Reading Materials with Scaffolding Technique of Undergraduate Students. *Journal of MCU Nakhondhat*, 7(10), 154-166. <http://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/247525>.
- Sutawong, S. (2019). *Teaching according to the Thinking School approach* (2nd Ed). Nanmeebooks
- Thongprasit, S. (2017). *Needs in English Reading Skills Practice and the Development of Reading Materials with Southern Contexts*. [Master's thesis, Silpakorn University]. <https://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2016/11654>.
- EF Thailand Office. (2019, November 25). *English Proficiency Index*. <https://www.ef.co.th/epi>
- Griffiths, C. (2024). *Using Literature to Learn and Teach Language: The L3 Approach*. Springer.

- McGrath, I. (2018). *Teaching Materials and the Roles of EFL/ESL Teachers: Practice and Theory* (2nd Ed). Bloomsbury Academic.
- Morgana, V. (2023). *Task-Based English Language Teaching in the Digital Age* (2nd Ed). Bloomsbury Publishing.
- Nunan, D. (2016). *Teaching English to Speakers of Other Languages: An Introduction* (3rd Ed). Cambridge University Press.
- Richards, C., & Schmidt R.W. (2014). *Language and Communication* (2nd Ed). Routledge Press.
- Sabatin, I. (2017). The Effect of Cultural Background Knowledge on Learning the English Language. *International Journal of Culture and Science*, 1(4), 22-32.
- Thornbury, S. (2017). *About Language: Tasks for Teachers of English (Cambridge Teacher Training and Development)* (2nd Ed). Cambridge University Press.
- Tomlinson, Carol A. (2021). *The Principles and Practices of Learner-Centered Classrooms*. (2nd Ed). ASCD Publications.